

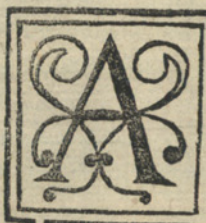
Assertiones ex lib. de

Anima.

Questio.

¶ Possit ne rationibus naturalibus ostendi animæ immortalitas

Prima assertio:

Nimus secundum suam essentiã est actus primus substantialis, corporis naturalis, potētia vitam habētis: id quod rectē Arist. ab effectu cōclulit, ex eo quod sit principiū, quo primū viuim9, &c. Animus rationalis verē, & per se hominis est forma: atque ita corpus informat, vt totus in toto, & totus in qualibet parte eius existat: eodemque modo se habent formæ perfectorum animantium.

2. assert.

¶ Ex quadruplici vitæ pfectione bene collegit Arist. quatuor eē gēna viuētium, quorū priora in posterioribus cōtineant. Ad potētiã autē vegetatē pertinet nutritio, auctio, & actio ex semine gignēdi: vna tñ, & eadē potentia est, qua res alūtur & augētur, diuersa tamē à potētia generādi. Omnes itē potētiæ animę ab eius essentiã, & inter se, re ipsa, specie distinguunt per respectum ad suos actus, atque obiecta.

3. assert.

¶ Sensus nunquã errat circa propriū sensibile, quoad rationē cōmunē, licet quoad speciales rationes sub cōmuni cōtētas, & circa sensibilia, tã per accidēs, quã cōmunia, decipi soleat: Sensibilia autē propria in sensus proprias sui similitudines immittunt: non vero sensibilia cōmunia, sed eas quodam modo afficiunt.

4. assert.

¶ Obiectū adequatum aspectus est color, vt etiam lumē cōprehēdit. Quod quidē in medio habet, tū eē intētionale, tū naturale, atque id ipsu met ad visionē requirit, tã ex parte medi, quã ex parte obiecti. Veri autē colores ex varia cōmixtione, quatuor primarū q̄litatū efficiunt: Apparētes vero ex varijs causis vt ex luce, medio, situ, & aspectu corporum, tum ad lucem, tum ad veros colores, oriuntur.

5. assert.

¶ Oculus ex quinque tunicis, & tribus humoribus veluti ex sphaeris miro artificio est constitutus, ex quibus aliquot necesse est esse mutuo eccentricas: Singularum tamen centrum vnica debet continere linea. Cōprehensio autem rei visibilis fit per pyramides radiantes, quae ab obiectis in oculos immittuntur: at apprehensionis certitudo per axem, dum supra pyramidis basim defertur.

6. assert.

¶ Quatuor sunt interni situ, & specie distincti. Externi quinque quorum obiecta, media, atque instrumenta recte Arist. declarauit. Nihil autem poterunt percipere nisi prius similitudines obiectorum recipiant. His adde sonum plerumque fieri, ex cōpressione aeris inter duo corpora: plerumque ex alijs causis. Vox autem est sonus, qui ex ictu aeris respiratiōe attracti, à virtute in pulmonibus existēte, ad arteriā efficitur cū aliq̄ imaginatiōe.

7. assert.

¶ Animæ ratiōnalis immortalitas sufficiēter rationibus naturalibus ostēdi potest: atque in hac sententiā potius inclinauit Arist. nō potest autem ea in hac vita quicquam intelligere nisi prius ad actum per species intelligibiles ab intellectu agente reducatur: Qui ab intellectu patiēte, & vterque à voluntate realiter distinguitur.

8. assert.

¶ Intellectus noster in hac vita nō intelligit directe indiuidua materialia cum eorum species intelligibiles, nō habeat: Format tamen cōceptus earundem rerum: quēadmodum per quācumque aliā intellectiōem, si de obiecto creato sit, producit verbum mentale, in quo res intellecta praesens existit tanquam terminans intellectiōem. Nō tamen est opus, vt per cogitiōem sensuum externorum aliqui huiusmodi termini producantur.

EX LIB. ETHI.

9. assert.

¶ Duplex est foelicitas humana, actiua nempe, & contemplatiua: illa posita est in operatione rationis, vel nō sine ratione, secundum virtutem in vita perfecta, bonorumque externorum, ac corporis affluente: Haec vero in cōtēplatione substantiarum separatarum consistit. Virtutes morales nō inter se necessario cōnexae vidētur nisi foelicitate perficiantur.

Quaestioni satisfacit. 7. assertio.

Has assertiōes defendit Amator Gometius Amarguilho sub p̄sidio. M. Fernādi Rebello praep̄toris sui, ex societate Iesu.

Eas etiam praev̄idit sapientissimus. D. Petrus Paulus Ferrer huius Eborensis Academiae Cācellarius. Eborae anno 1572.

